

ภาษาศาสตร์ประยุกต์ : ทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง กับการสอนภาษาต่างประเทศ

ววรรณกานต์ ลิขิตรัตน์พร

บทนำ

ผู้เขียนบทความเรื่องนี้เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากประสบการณ์การทำงานในภาควิชานี้ทำให้ทราบว่ามินิไลต์ในมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยมีความสงสัยว่าภาษาศาสตร์คือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอะไรหรือความรู้ด้านภาษาศาสตร์สามารถนำไปใช้กับงานลักษณะใดบ้าง ผู้เขียนคิดว่าไม่เพียงแต่นิไลต์เท่านั้นที่มีปัญหาสงสัย บุคคลทั่วไปอาจมีข้อสงสัยดังกล่าวด้วยเหมือนกัน เพื่อตอบข้อสงสัยดังกล่าวผู้เขียนจึงเขียนบทความนี้โดยมีขอบเขตเนื้อหาอธิบายความหมายของคำว่า “ภาษาศาสตร์” และการนำความรู้ด้านภาษาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาต่างประเทศ

Brown (1994) กล่าวถึงทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar) ว่ามีอิทธิพลต่อวิธีสอนภาษาเน้นฟัง – พูด (Audiolingual Method) และทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต (Transformational Generative Grammar) ว่าเป็นเสมือนการปฏิวัติทางภาษาศาสตร์ครั้งสำคัญ เพราะเป็นทฤษฎีที่สามารถจุดประกายความคิดเกี่ยวกับวิธีสอนเพื่อการ

สื่อสารในเวลาต่อมา นอกจากนี้ Brown กล่าวว่าเทคนิคการสอนสำคัญของวิธีสอนภาษาเน้นฟัง-พูดคือการฝึกฝนภาษา (Drill) จนผู้เรียนสามารถสร้างสมนิสัย (Habit Formation) ในการพูดหรือการใช้ภาษาจนเป็นอัตโนมัติ ผู้เขียนเชื่อว่าการที่ผู้เรียนมีความรู้หรือได้ฝึกภาษาจนได้ภาษาที่ถูกต้องจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนจึงคิดว่าหลักการต่างๆ ของทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างควรนำมาประยุกต์เพื่อใช้ในการฝึกภาษาตั้งนั้นในส่วนการนำความรู้ด้านภาษาศาสตร์ไปประยุกต์ในงานสอนภาษาต่างประเทศ ผู้เขียนจะกล่าวถึงองค์ความรู้และหลักการทางภาษาศาสตร์ของทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างในส่วนที่สามารถประยุกต์ในงานสอนภาษาต่างประเทศ สำหรับแนวความคิดของทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตจะเขียนในโอกาสต่อไป

ความหมายของคำว่า “ภาษาศาสตร์”

ภาษาศาสตร์ (Linguistics) หมายถึงการศึกษาภาษาตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้รู้หลายท่าน อาทิ จินดา เสงสมบุรณ์ (2542) ฉลวย บุญประเสริฐ

(2542) กล่าวถึงขั้นตอนของวิธีการศึกษาภาษาตามแนวทางวิทยาศาสตร์ควรมีลักษณะดังนี้

ขั้นที่ 1 ค้นหาปัญหา (Problem) หรืออาจเป็นหัวข้อ / หัวเรื่องที่สนใจ

ขั้นที่ 2 ตั้งสมมุติฐาน (Hypothesis)

ขั้นที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล (Collect Data) ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก ผู้ศึกษาต้องรวบรวมข้อมูลทางภาษา (Corpus) ตามสภาพข้อเท็จจริงทางภาษา หน้าที่ของผู้ศึกษาคือการสังเกตทุกภาษา ทุกสำเนียง ทุกรูปแบบ ทุกระดับ หรือคือภาษาของคนทุกระดับซึ่งเป็นภาษาที่มีอยู่จริงในสังคม

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล (Analyze Data) การวิเคราะห์ข้อมูลควรอยู่ในลักษณะการบรรยายภาษาตามสภาพจริงหรือที่เรียกว่าภาษาศาสตร์พรรณนา (Descriptive Linguistics) พิณฑิพย์ ทวยเจริญ (2544) กล่าวว่า การบรรยายภาษาควรมีความกระชับ ชัด ควรมีหลักการที่เป็นที่ยอมรับ ยกตัวอย่างเช่นในการบรรยายเสียงพูดควรใช้สัทอักษร (Phonetic Alphabet) ไม่ควรใช้ตัวเขียนในการถ่ายทอดเสียงพูด เพราะตัวเขียนหรือตัวอักษรที่ใช้สะกดนั้นในบางครั้งเขียนด้วยตัวเดียวกันแต่ออกเสียงต่างกันได้

ขั้นที่ 5 สรุปผล (Summarize the Result) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ในรูปแบบของการจัดระบบระเบียบหรือจัดหมวดหมู่ ตั้งเป็นหลักการหรือทฤษฎีที่สามารถตรวจสอบพิสูจน์ได้

ทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์และคณะ (2544) อธิบายความหมายต่างๆของคำว่า “ไวยากรณ์” หรือ “Grammar” ดังนี้

1. ไวยากรณ์ หมายถึงหนังสือ ตำราที่รวบรวมเกี่ยวกับกฎระเบียบหลักภาษาหรือการใช้ภาษาของแต่ละภาษา
2. ไวยากรณ์ หมายถึงระบบคำและระบบประโยค
3. ไวยากรณ์ หมายถึงการวิเคราะห์ภาษาของนักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์กลุ่มต่างๆ

ทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างในบทความนี้ หมายถึงการวิเคราะห์ภาษาของนักภาษาศาสตร์กลุ่มหนึ่ง ประวัติความเป็นมาของทฤษฎีนี้เริ่มต้นเมื่อนักภาษาศาสตร์ชาวสวิสชื่อเฟอร์ดินันท์ เดอ ซอซูร์ (Ferdinand de Saussure ค.ศ. 1857-1913) สนใจศึกษาเรื่องเสียงและนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ศึกษาภาษา เขาได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้วางรากฐานการศึกษามานุษยวิทยา (ประยูทธ กุศลสาร : 2527) แนวคิดการวิเคราะห์ภาษาของเดอ ซอซูร์ มีอิทธิพลต่อนักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์โครงสร้างที่เน้นการวิเคราะห์ภาษาตามขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 นักภาษาศาสตร์อาทิ เลียนาร์ต บลูมฟิลด์ (Leonard Bloomfield) เฮนรี เอ. เกลียนสัน (Henry A. Gleason) ชาร์ลส์ ซี. ฟรีส (Charles C. Fries) ผู้นำแนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีได้แก่

ภาษาพูดคือภาษาที่แท้จริง (Speech is Language.) และการเน้นการวิเคราะห์ภาษาตามแนวทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการศึกษาภาษาต้องใช้ข้อมูลคือภาษาพูดจากเจ้าของภาษา การวิเคราะห์ภาษาตามลักษณะโครงสร้างของภาษาคือการแบ่งภาษาเป็นระบบหรือหน่วยทางภาษาจากหน่วยเล็กไปหาหน่วยใหญ่ การวิเคราะห์หน่วยเล็กที่สุดได้แก่หน่วยเสียงในระบบเสียงและหน่วยคำในระบบคำ รวมทั้งวิเคราะห์หน่วยที่ใหญ่ขึ้นคือระบบประโยค นักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์โครงสร้างได้ศึกษาวิเคราะห์ภาษาจนสามารถสร้างองค์ความรู้และหลักการทางภาษาศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาศาสตร์และการนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาต่างประเทศ ตามรายละเอียดดังนี้

องค์ความรู้ด้านภาษาศาสตร์

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2544) อ้างถึง ดับเบิลยู เนลสัน ฟรานซิส (W. Nelson Francis) ผู้กล่าวถึงขอบเขตการวิเคราะห์ภาษาของนักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์โครงสร้างว่าเกี่ยวข้องกับ 4 สาขาดังนี้

1. ลัทศาสตร์ (Phonetics) คือการศึกษา ลักษณะและคุณสมบัติของเสียงและการที่คุณสมบัติเหล่านั้นรวมกันเป็นเสียง
2. ศาสตร์แห่งหน่วยเสียง (Phonemics) คือการศึกษาลักษณะการจัดเสียง (Phones) ให้เป็นกลุ่ม (Groups) หรือครอบครัว (Families) ของเสียงเรียกว่าหน่วยเสียง (Phonemes) ซึ่งหมายถึงเสียงที่มีความสำคัญในภาษาใดภาษาหนึ่ง

3. ศาสตร์แห่งหน่วยคำ (Morphemics) คือการศึกษาการรวมกันของหน่วยเสียงขึ้นเป็นหน่วยคำ (Morph) การจัดหน่วยคำเข้าเป็นพวกเรียกว่าหน่วยคำ (Morpheme) และการที่หน่วยคำรวมกันเป็นคำ (Words)

4. ไวยากรณ์ (Grammar) คือการศึกษาการที่คำรวมกันเป็นวลีและประโยค

ผู้เขียนเชื่อว่าองค์ความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จากการวิเคราะห์ภาษาตามทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง ที่กล่าวไว้ข้างต้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจภาษา เช่น นิสิต/นักศึกษา ผู้ที่เตรียมตัวเป็นครูสอนภาษา นักวิจัยด้านภาษา ฯลฯ ตามคำอธิบายดังนี้

วิชาลัทศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับสรีรลัทศาสตร์ (Articulatory Phonetics) มีขอบเขตการศึกษาด้านต่างๆ ได้แก่อวัยวะในการออกเสียงซึ่งหมายถึงอวัยวะที่เป็นฐานกรณ์ (Place of Articulation) ของการออกเสียงซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศเช่นภาษาอังกฤษที่จะได้ตระหนักเมื่อออกเสียงภาษาอังกฤษโดยไม่ใช้เสียงภาษาไทยที่คล้ายคลึงกันไปแทน ตัวอย่างเช่น /v/ เป็นเสียงสำคัญในภาษาอังกฤษมีลักษณะการใช้ฐานกรณ์แบบริมฝีปากล่างกับฟันบน (Labio – dental) โดยใช้ฟันบนแตะริมฝีปากล่าง ดังนั้นเสียง /v/ จึงแตกต่างจาก /w/ หรือ /v/ ที่คนไทยใช้แทน /v/ เพราะเสียง /v/ ในภาษาไทยมีฐานกรณ์คือริมฝีปากทั้งคู่ (Bilabials) เป็นต้น

วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ (2533) กล่าวถึงลักษณะการออกเสียง (Manner of Articulation) ในเรื่องประเภทของเสียงว่ามีความสำคัญในการแยกเสียง

ต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น คำว่า “นา” และ “ทา” มีฐานกรณ์เหมือนกันคือปุ่มเหงือก (Alveolar) แต่คำสองคำนี้มีความแตกต่างกันของเสียงเพราะประเภทของเสียงต่างกัน เสียง /n/ เป็นเสียงประเภทนาสิก (Nasal) ที่อากาศหรือลมออกทางช่องจมูก แต่เสียง /t/ เป็นเสียงหยุด (Stop) ที่อากาศหรือลมออกทางช่องปาก จากความรู้ดังกล่าวผู้เขียนคิดว่าคนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษจะได้ประโยชน์จากการวิเคราะห์เสียงประเภทต่างๆ ในภาษา ยกตัวอย่างเช่น การออกเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษจะแตกต่างจากเสียง /r/ ในภาษาไทย เนื่องจาก /r/ เป็นเสียงลิ้นงอหรือลิ้นม้วน (Retroflex) ซึ่งเป็นเสียงที่ใช้ปลายลิ้นม้วนกลับเข้าไปในปาก อากาศหรือลมที่ผ่านมาจะผ่านตรงปลายลิ้น แต่เสียง /r/ เป็นเสียงลิ้นร่ว (Trill) เป็นเสียงที่เมื่ออากาศเข้ามาสู่ช่องปากแล้วเกิดการกระดกปลายลิ้นร่วกับเพดานหลายๆ ครั้ง

นอกจากนี้ผู้เขียนเชื่อว่าถ้าผู้สนใจศึกษาเรื่องเสียงต่างๆ ระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจะสามารถช่วยให้ผู้สนใจมีองค์ความรู้และมีความมั่นใจในการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อเปรียบเทียบหน่วยเสียงภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจะรู้ว่าเสียง /p/ เป็นหน่วยเสียงสำคัญ (Phoneme) ในภาษาไทย แต่เสียงดังกล่าวเป็นเพียงหน่วยเสียงย่อย (Allophone) ในภาษาอังกฤษจึงปรากฏหลังเสียง /s/ เท่านั้น เช่นคำว่า spy speak spark เป็นต้น หรือตระหนักว่าเสียงสะกดท้ายคำในภาษาอังกฤษต้องออกเสียงนั้นๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น put walk must เป็นต้น เช่นเดียวกันในองค์ความรู้เรื่องหน่วยคำเมื่อเปรียบเทียบหน่วยคำภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจะทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงความแตกต่างว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษา

วิกิติบัจจัย (Inflectional Language) หมายถึงภาษาที่มีการสร้างคำจากการเติมอุปสรรค (Prefix) อาคม (Infix) และปัจจัย (Suffix) ในหน่วยคำแกน ยกตัวอย่างเช่น หน่วยคำที่ปรากฏในกฎเกณฑ์สำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น หน่วยคำ –s ซึ่งเป็นหน่วยคำเกาะ (Bound Morpheme) จะปรากฏท้ายคำนามและคำกริยา เช่น girls ทำให้พจน์ของคำนามเปลี่ยนไปจากเอกพจน์เป็นพหูพจน์ หรือ walks การเติมหน่วยคำ –s ทำให้ทราบว่าการกาลอยู่ในเวลาปัจจุบันและประธานเป็นเอกพจน์บุรุษที่สาม (He/She/It) ส่วนองค์ความรู้เรื่องประโยคนั้นผู้เขียนขอยกตัวอย่างกฎการเรียงคำ (Word Order) ในภาษาอังกฤษที่แตกต่างจากภาษาไทยในเรื่องตำแหน่งกรรมตรงกรรมรองในประโยค ตามตัวอย่างต่อไปนี้

โครงสร้างการเรียงคำกรรมตรง กรรมรอง ในประโยคภาษาอังกฤษมี 2 ลักษณะคือ

ประธาน + กริยา + กรรมรอง + กรรมตรง

My father gives me money.

และ ประธาน + กริยา + กรรมตรง + to + กรรมรอง

My father gives money to me.

แต่ในภาษาไทยมีการเรียงคำในโครงสร้าง

ประธาน + กริยา + กรรมตรง + กรรมรอง เท่านั้น

พ่อให้เงิน (แก่)ฉัน คนไทยไม่มีการใช้

โครงสร้างลักษณะ พ่อให้ฉันเงิน

จากตัวอย่างต่างๆ ผู้เขียนเชื่อว่าองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเสียง คำ ประโยค ล้วนเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาทั้งสิ้น

หลักการทางภาษาศาสตร์ของทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้าง

แนวการวิเคราะห์ภาษาของทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างคือการวิเคราะห์โครงสร้างหลักของภาษา ได้แก่ ระบบเสียง ระบบคำ ระบบประโยคนั้นสามารถแสดงความคล้ายคลึง (Similarities) และความแตกต่าง (Differences) ของระบบต่างๆ ระหว่างภาษาได้ชัดเจน ทำให้เกิด**หลักการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ภาษา (Contrastive Analysis)** หลักการนี้มีอิทธิพลต่อผู้เขียนหลักสูตร ผู้เขียนแบบเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เนื่องจากเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของหลักการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ภาษาคือการทำนาย (Prediction) ปัญหาที่มักจะเกิดกับผู้เรียนภาษาเป้าหมายล่วงหน้า โดยเชื่อว่าความแตกต่างระหว่างภาษาทำให้เกิดความยากในการเรียนรู้ภาษาเป้าหมาย ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเปรียบเทียบหน่วยเสียงประเภทเสียงเสียดแทรก (Fricatives) ระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษพบว่าภาษาไทยมีเสียงเสียดแทรก 3 เสียง แต่ภาษาอังกฤษมีเสียงเสียดแทรก 9 เสียง (ดูภาคผนวก : การเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษกับภาษาไทย) เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า มีเสียงที่คล้ายคลึงกันคือ /f/ /s/ /h/ แต่เมื่อดูความแตกต่างจะพบว่าเสียงเสียดแทรกในภาษาอังกฤษจำนวนมากเป็นเสียงที่ไม่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงสำคัญในภาษาไทย อาทิ /v/ /z/ เป็นต้น ซึ่งทั้งสองเสียงล้วนเป็นปัญหาในการออกเสียงของผู้เรียนคนไทยทั้งสิ้น

นักภาษาศาสตร์กลุ่มทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างก่อตั้งวิธีสอนภาษาเน้นฟัง-พูด (Audiolingual Method) โดยประยุกต์แนวความคิดวิเคราะห์ภาษาตามทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ตามที่ได้กล่าวข้างต้น ปัจจุบันนี้แม้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นเรื่องการสื่อสาร แต่ผู้เขียนเชื่อว่าหลักการทางภาษาศาสตร์จากการวิเคราะห์ภาษาตามทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างหลายหลักการสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนและการฝึกภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และได้ฝึกภาษาที่ถูกต้องก่อนที่จะนำภาษาที่ถูกต้องดังกล่าวไปใช้เพื่อการสื่อสาร ยกตัวอย่างเช่น การใช้**หลักการคู่เทียบเสียง (Minimal Pairs)** ไปใช้ในการสอนการออกเสียง

คู่เทียบเสียง หมายถึงการนำคำคู่หนึ่งที่มีองค์ประกอบทางเสียงคล้ายคลึงกันแต่มีหน่วยเสียงสำคัญที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนฝึกแตกต่างกัน และหน่วยเสียงดังกล่าวนั้นทำให้ความหมายของคำแตกต่างกันด้วย ยกตัวอย่างเช่น ผู้เรียนคนไทยมักมีปัญหาการออกเสียง /z/ /v/ เนื่องจากหน่วยเสียง /z/ มีลักษณะเป็นเสียงโฆชะ (Voiced) เป็นเสียงที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย คนไทยนิยมใช้ /s/ หรือ /ส/ /ซ/ ซึ่งมีลักษณะเป็นเสียงอโฆชะ (Voiceless) แทน เช่นเดียวกับ /v/ มีลักษณะฐานกรณ์คือ ริมฝีปากล่างกับฟันบน (Labio-dental) และเป็นเสียงโฆชะ (Voiced) คนไทยนิยมใช้ /w/ หรือ /ว/ ซึ่งเป็นเสียงลักษณะฐานกรณ์คือ ริมฝีปากทั้งคู่ (Bilabial) แทน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวผู้สอนอาจใช้คู่เทียบเสียงต่อไปนี้ในการฝึกการออกเสียง

/s/	/z/	/w/	/v/
Sue	zoo	wine	vine
sink	zinc	wheel	veal
select	zero	wary	vary
seal	zeal	worse	verse
etc.		etc.	

นอกจากนี้ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเสียงดังกล่าวในรูปประโยค เช่น

I meet Sue at Dusit Zoo.

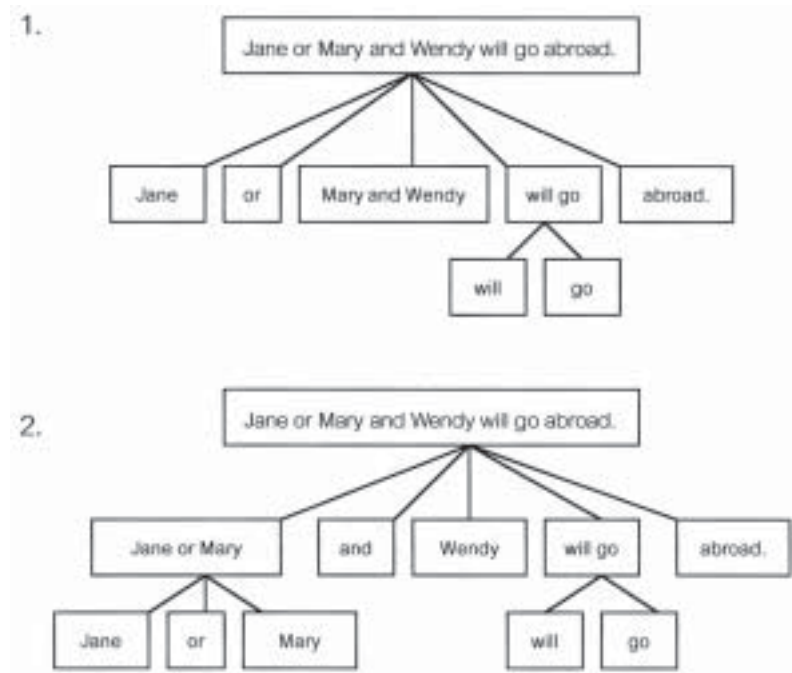
He should select number zero. etc.

ผู้เขียนคิดว่าเทคนิคการสอนตามวิธีการสอนเน้นฟัง-พูด เน้น**หลักการฝึกฝน (Drill)** เหมาะสมมากกับการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกออกเสียงที่ปรากฏในบทสนทนา หรือฝึกเสียงหนักเบา (Stress) เสียงสูงต่ำ (Intonation) นอกจากนี้ผู้เขียนคิดว่าเทคนิควิธีการสอนดังกล่าว เช่น การฝึกซ้ำตามแบบ (Repetition Drill) การฝึกโดยวิธีเทียบแทน (Substitution Drill) การฝึกแบบเปลี่ยนแปลงรูปประโยค (Transformation Drill) และอื่นๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอน ยกตัวอย่างเช่น การฝึกให้ผู้เรียนเปลี่ยนรูปประโยคจากประโยคกรตุจก (Active Voice) เป็นประโยคกรมวจก (Passive Voice) หรือ เมื่อผู้สอนต้องการฝึกเรื่องชนิดของคำ (Part of Speech) ต่างๆ ผู้สอนอาจใช้คำที่มีหน้าที่ต่างๆ เช่น คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนแทนที่คำเหล่านั้นในตำแหน่งที่ถูกต้อง เป็นต้น

ส่วนการฝึกพูดฝึกอ่านประโยคภาษาอังกฤษ นั้นผู้สอนจำเป็นต้องมีหลักการในการตัดคำหรือกลุ่มคำให้เหมาะสมเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง นักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์โครงสร้างเสนอหลักการชื่อว่า **หลักการวิเคราะห์ส่วนประชิด (Immediate Constituent Analysis / IC Analysis)** ซึ่งเป็นหลักการใช้วิเคราะห์ให้เห็นโครงสร้างด้านความสัมพันธ์ของคำหรือหน่วยรวม (Constituent) นิสา คักดีเดชยนต์และคณะ (2526) อธิบายว่าความสัมพันธ์ของคำหรือกลุ่มคำสำคัญอาจอยู่ในรูปประโยคหรือวลี เรียกว่า Construction ส่วนประกอบของ Construction หนึ่งๆเรียกว่า Constituent ในประโยคหนึ่งๆจะมีส่วนที่เป็นได้ทั้ง Construction และ Constituent ตามคำอธิบายต่อไปนี้

- เด็กขยันไปโรงเรียน เป็น 1 Construction
- เด็กขยัน เป็น 1 Construction
- ไปโรงเรียน เป็น 1 Construction

ใน Construction เด็กขยันไปโรงเรียน มี 2 Constituents คือ เด็กขยัน กับ ไปโรงเรียน ใน Construction เด็กขยัน มี 2 Constituents คือ เด็ก กับ ขยัน และใน Construction ไปโรงเรียน มี 2 Constituents คือ ไป กับ โรงเรียน ผู้เขียนคิดว่าหลักการนี้เป็นประโยชน์มากในเรื่องการแยกความหมายของประโยคกำกวมหรือประโยคคลุมเครือ (Ambiguous Sentence) ยกตัวอย่างเช่น Jane or Mary and Wendy will go abroad. สามารถใช้หลักการวิเคราะห์ส่วนประชิดมาวิเคราะห์ความหมายได้ดังนี้

หรืออธิบายความหมายของประโยคดังกล่าวคือ

1. ไม่ Jane ก็ Mary และ Wendy จะไปเมืองนอก

2. Wendy และอาจเป็น Jane หรือ Mary จะไปเมืองนอก

สรุปว่า Wendy จะได้ไปเมืองนอกแน่นอน

ในส่วนท้ายของบทความนี้ ผู้เขียนหวังว่าบทความเรื่อง“ภาษาศาสตร์ประยุกต์ : ทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างกับการสอนภาษาต่างประเทศ” คงเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจไม่มากก็น้อย เนื่องจากความจำกัดเรื่องจำนวนหน้าของบทความ ผู้เขียนจึงใช้วิธียกตัวอย่างจากเนื้อหาบางส่วนของทฤษฎีดังกล่าว หากผู้สนใจประสงค์ศึกษาในรายละเอียดสามารถค้นคว้าจากรายชื่อหนังสืออ้างอิงที่ปรากฏในบรรณานุกรมท้ายเรื่อง

บรรณานุกรม

- จินดา เสงสมบูรณ์. (2542). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ฉลวย บุญประเสริฐ. (2542). **ภาษาศาสตร์พื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นินา ศักดิ์เดชยนต์ และคณะ. (2526). **ภาษาศาสตร์สำหรับครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- นันทนา รณเกียรติ. (2529). **ลัทธศาสตร์เบื้องต้นและการบันทึกเสียงในภาษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยุทธ์ กุศลสาร. (2527). **ภาษาไทยเชิงภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศกรรมการฝึกหัดครู.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2544). **ภาพรวมของการศึกษาภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา นาทอง. (2520). **การเปรียบเทียบภาษาอังกฤษกับภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2533). **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ. (2544). **ทฤษฎีไวยากรณ์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Brown H. Douglas. (1994). **Teaching By Principles An Interactive Approach to Language Pedagogy**. USA : Prentice Hall Regents.

ภาคผนวก : การเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษมี 24 หน่วยเสียง ภาษาไทยมี 21 หน่วยเสียง จำแนกตามตำแหน่งที่เกิดเสียง และประเภทของเสียงตามแผนภูมิเปรียบเทียบ ดังนี้

ประเภทเสียง	ภาษาอังกฤษ						ประเภทเสียง	ภาษาไทย							
	ริมฝีปากทั้งสอง	ริมฝีปากล่าง-ฟันบน	ระหว่างฟัน	ปุ่มเหงือก	ปุ่มเหงือก-เพดานแข็ง	เพดานแข็ง		เพดานอ่อน	คอหอย	ริมฝีปากทั้งสอง	ริมฝีปากล่าง-ฟันบน	ปุ่มเหงือก	ปุ่มเหงือก-เพดานแข็ง	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน
หยุด อโรหะ โรหะ	p b		t d			k g	หยุด สิกิล อโรหะ โรหะ อนิด อโรหะ	p b p ^h	t d t ^h				k k ^h	?	
กึ่งเสียดสี อโรหะ โรหะ					ด t		กึ่งเสียดสี สิกิล อโรหะ อนิด อโรหะ				c ch				
เสียดสี ลิ้นบน อโรหะ โรหะ ลิ้นหลัง อโรหะ โรหะ	f v	θ ð	s z	ซ ซ		h	เสียดสี ลิ้นบน อโรหะ ลิ้นหลัง อโรหะ	r s						h	
นาสิก โรหะ	m		n			ญ	นาสิก โรหะ	m	n				ง		
ข้างลิ้น โรหะ			l				ข้างลิ้น โรหะ		l						
ลิ้นงอ โรหะ			r				ลิ้นกระดก โรหะ		r						
ฉลิ้นสระ โรหะ	w					y	ฉลิ้นสระ โรหะ	w				y			

แผนภูมิเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษกับภาษาไทย (ดัดแปลงจาก วิทยา นาทอง : 2520)